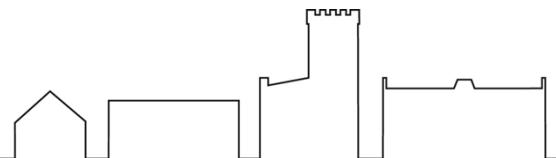

Nämndens verksamhetsplan 2023

Kultur- och fritidsnämnd

2023-01-16

KFN 2023-01-31, 2022/0133

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Nämndens utvecklingsområden	3
Mål	6
Hög kvalitet	6
Stor valfrihet	6
Hög attraktivitet	6
Hög effektivitet	8
Stark utveckling	9
Budget	9
Investeringar	13
Bilagor	14

Inledning

I föreliggande verksamhetsplan redovisas hur bildningsförvaltningen kommer att arbeta under 2023 för att uppnå de mål kommunfullmäktige beslutat för kultur- och fritidsnämnden.

Verksamhetsplanen redogör först för kultur- och fritidsnämndens grunduppdrag och utvecklingsområden. Därefter beskrivs process och metod för att nå nämndmål med tillhörande nyckeltal. Avslutningsvis redovisas kultur- och fritidsnämndens budget nedbruten på verksamhetsområden samt gemensam verksamhet och investeringar.

Under verksamhetsåret kommer förvaltningen fortsätta det främjande arbetet för ungdomars hälsa och välmående samt alternativ till ensamhet och isolering för äldre. Det främjande arbetet gentemot ungdomar sker huvudsakligen genom samverkan med övriga förvaltningar inom ramen för *”Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyd”*. Det främjande arbetet gentemot äldre kommer att ha sin utgångspunkt i seniorverksamheten vid träffpunkt Enebyberg.

Nämndens mål om hälsa och välmående samt ensamhet och isolering är av långsiktig karaktär och innebär att påverka och förändra livsstil. Målen är svåra att följa upp via traditionella mätningar varför uppföljningen även under 2023 huvudsakligen utgår ifrån de aktiviteter som verksamheterna genomför i främjande syfte. För att arbetet ska ge större kraft och effekt på målen kommer verksamheterna inom kultur och fritid att samverka kring två verksamhetsmål för att gentemot målgrupperna skapa kompletterande utbud vad gäller innehåll, tid och plats.

Nämndens ansvar och uppgifter

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamheten i kommunen. Uppgiften innebär att samverka med och stödja de föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen och som har en tydlig koppling till kultur och fritid. De centrala uppgifterna är:

- att vara huvudman för kommunens bibliotek, kulturskola, kultur- och programverksamhet, fritidsgårdsverksamhet och de kommunala verksamheterna i träffpunkt Enebyberg
- att fördela bidrag och stipendier till föreningar och andra lokala organisationer och aktörer
- att förvalta och ansvara för drift och skötsel av idrottsplatser och andra anläggningar inom nämndens ansvarsområde
- att ha beställaransvaret för kommunens badanläggningar
- att förvalta och låna ut kommunens konstverk

I kultur- och fritidsnämndens verksamhet ingår den centrala administrationen som ger stöd och service till nämnden och nämndens verksamheter. Nämnden ansvarar även för den seniorverksamhet och fritidsverksamhet inom LSS för barn och ungdomar som finns i träffpunkt Enebyberg. Genom ungt fokus ansvarar nämnden för kommunens preventiva och uppsökande arbete mot ungdomar. Nämndens verksamheter är, förutom ett folkbibliotek, frivilliga verksamheter för kommunen. Folkbiblioteket regleras i bibliotekslagen.

Nämndens utvecklingsområden

Möta ungdomar i de sammanhang de befinner sig

Många ungdomar vill vara spontana och inte binda upp sig till fasta aktiviteter, tider och platser. Verksamheterna inom kultur och fritid finns såväl nära som uppsökande och digitalt.

Med stöd från Kulturrådet bedriver kulturskolan ett utvecklingsarbete för att anpassa verksamheten efter ungas vardag och önskemål. En del i arbetet är att aktivt utveckla nya kursformat, workshops och lovverksamhet i kombination med helt nya och utvecklade ämnen. För att nå och möta fler unga erbjuds bland annat öppen verksamhet på Danderyds gymnasium och Demo. För att nå ut och säkerställa yngre barns rätt till kultur är tillgång till lokaler i skolorna och i anslutning till skoldagens slut fortsatt prioriterat.

Demo och Danderyds bibliotek planerar ett skrivprojekt med tema "Framtidsminnen". Deltagare sökes med en integrationstanke, för att nå ungdomar från olika skolor med olika behov och förutsättningar. Projektets mål är att utveckla ungas skriv- och läsförmåga, med möjlighet att dela sitt verk genom bland annat publicering.

Genom gruppen för unga med svenska som andra språk erbjuder ungt fokus nyanlända ungdomar en meningsfull fritid ur ett hälsostärkande perspektiv. Ungdomarna får möjligheten att prova på olika aktiviteter samt att träffa nya vänner och ingå i positiva sammanhang.

Ungt fokus driver pilotprojektet "Låt oss snacka", ett forum för att öppet kunna prata om sådant som unga tycker är viktigt. Syftet är skapa en trygg plats med samhörighet och gemenskap där målgruppen, tjejer i årskurs 9, tillsammans kan prata kring ämnen de tycker är intressanta och viktiga, men som de kanske inte känner sig bekväma att ta upp med sina föräldrar eller andra vuxna.

I samverkan med skolan kommer Demo att ha en kurs i "Skolans val" i kreativt skrivande för niondeklassare på Fribergaskolan. Syftet är både läs- och skrivfrämjande samt att intresse ska väckas för det kreativa. Målet är att möta andra ungdomar som vi inte möter idag i våra verksamheter vilket sedan kan spilla över på Demos verksamheter.

Ungdomskoordinatorerna kommer att publicera interaktiva inlägg på Instagram under namnet "Monday funday". Syftet är att öppna upp för dialog och interaktion med ungdomar på en annan plattform än den vi vanligtvis möter dem på. Målet är att få en ökad förståelse för hur ungdomar tänker och resonerar, men även vilka typer av inlägg som skapar mest intresse och interaktion. Ett annat viktigt mål är även att inläggen ska kunna bidra till en rolig och positiv start på veckan.

Skapa attraktiva mötestillfällen för unga i dialog med unga

Forskning pekar på att den unga generationen vill vara medskapande. Detta ställer krav på verksamheterna att inte servera aktiviteter utan att i största möjliga mån låta sig påverkas av ungdomars önskemål. Verksamheterna inom kultur och fritid arbetar aktivt såväl med dialog som med att utbudet av aktiviteter ska vara flexibelt till innehåll, tid och plats.

Via regional samverkan medverkar kulturskolan i flera utvecklingsprojekt avseende ungas delaktighet och medskapande i kulturskolan. Ett resultat är, "Unga kreatörer" som är ett nytt koncept vars syfte är att ge unga i kulturskolan möjlighet att aktivt medverka i hur befintlig verksamhet bedrivs men även i utvecklingen av ny verksamhet.

Biblioteket erbjuder aktiviteter med olika teman såsom schack, återbruk, skrivande, bokcirkelkassar och bokcirkelträffar.

Ungt Fokus lanserar 2022-2023 en kommunövergripande målsättning "Flaggskeppet" med fokus på ungdomsdialog och ungdomsdelaktighet. Målet är att skapa ett återkommande arrangemang/event som lockar en större grupp ungdomar och där dessa är en del av processen från start till mål genom att bland annat sitta med i projektgrupp samt bidra med önskemål av event. Ambitionen är att samverka över kommunens uppdragsgränser för att nyttja de olika kompetenser och inriktningar som finns. Ambitionen 2023 är att pilotevent ska ge ungdomar och beslutsfattare i kommunen en vilja vidareutveckla projektet.

Främja barn och ungas idrottande genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer

Idrott och fysisk aktivitet är bra för hälsa, välmående och förebygger en mängd sjukdomar. Att vara fysisk aktiv under uppväxten medför goda vanor under resten av livet.

Anläggningar och föreningsstöd skapar förutsättningar för så många som möjligt att vara fysiskt aktiv under årets alla årstider samt ge möjlighet att vara fysiskt aktiv genom hela livet.

Utveckla kulturskolan i dialog med unga för ökade inslag av social samverkan

Forskning pekar på att den unga generationen är gemenskapsorienterad. Detta ställer krav på

verksamheten att arbeta för en tydlig social samverkan.

I dialog med elever framkommer önskemål om att få mer tid, att koppla andra aktiviteter till verksamheten och att få mötas på olika sätt. Kulturskolan arbetar därför aktivt med att skapa utrymme både i tid och plats för möten utöver själva undervisningssituationen. Elevernas önskan om social samverkan stärker deras möjlighet att utvecklas till trygga och kreativa individer som tillsammans bidrar positivt till samhället.

Möta äldre i de sammanhang de befinner sig

Äldre kan ha svårt att ta sig till de platser där kommunen erbjuder service. Verksamheterna inom kultur och fritid strävar efter att finnas nära, arbeta uppsökande samt öka digitaliseringen.

Kulturverksamheten arbetar uppsökande och erbjuder under hela året kulturprogram på seniorträffar och äldreboenden.

Biblioteket erbjuder ett flertal aktiviteter för äldre samt hemleverans av böcker och Daisyskivor. Under hösten 2022 startades projektet "Läskraft" som är ett samarbete mellan samordnaren för civilsamhället, biblioteket och volontärer. Efter utbildning kan man som volontär högläsa ute på äldreboenden i kommunen. Även bibliotekarierna har regelbundet högläsning och boksamtal på Idala- och Stocksundsgården. För att minska det digitala utanförskapet har föreningen SeniorNet IT-handledning på Djursholms och Enebybergs bibliotek.

Genom projektet "Nätet för äldre" kommer ungdomar få uppdrag att på ett enkelt sätt presentera mobilfunktioner med appar i fokus såsom Swish, mobilt BankID med mera. Utbildning kommer ske för ungdomar under våren 2023 så att de under hösten kan ha lektionstillfällen för äldre på centrala platser i kommunen.

Främja aktiviteter och möten över generationsgränser

Att känna trygghet i lokalsamhället är viktigt för att vara aktiv. Ett aktivt liv verkar hälsofrämjande såväl psykiskt som fysiskt. Möten över generationsgränser kan skapa ökad tillit och förståelse och därmed trygghet.

Kulturföreningar jobbar för att rekrytera yngre medlemmar samt söker samarbeten med föreningar där ungdomar är aktiva. Kulturen jobbar för att en stor del av kultiprogrammen som kommunen erbjuder för äldre utförs av barn och unga.

Biblioteket kommer att starta en bokklubb där äldre kvinnor och unga flickor träffas. Gruppen kommer att läsa en klassiker som deltagarna kan relatera till. Virtual reality (VR) är ett område som kommer att utforskas och där möjligheten finns att unga och äldre kan få roliga aktiviteter och upplevelser tillsammans.

Arbetet med Föräldrastöd ABC-tonår fortsätter och syftar till att stärka relationen mellan förälder och tonåring samt främja barns positiva utveckling. Målgrupp är föräldrar med barn i åldrarna 13-19 år där möjlighet finns att lära känna andra föräldrar samt dela erfarenheter med varandra.

Arrangemanget Träffpunktens dag äger rum 31 januari och syftar till att presentera mötesplatsen och besökarna i respektive verksamheter för varandra med fokus på samverkan mellan generationerna. Dagen är fylld av aktiviteter där man kan Podda, skaffa läshjälpmedel, äta våfflor eller yoga.

Främja äldres idrottande genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer

Allsidig rörelse förebygger sjukdomar, skador och ohälsa. Det är viktigt att skapa förutsättningar så att fler blir motiverade att vara fysiskt aktiva så länge som möjligt. Vi lever allt längre och behovet av att vara fysiskt aktiv hela livet växer. Som aktiv i en förening ges äldre möjligheten till mer fysisk aktivitet och en mer positivt social samvaro.

Anläggningar och föreningsstöd fortsätter arbetet med att säkerställa ett gott utbud av ändamålsenliga spontanidrottsanläggningar för äldre. Främjande åtgärder är att öppna upp

anläggningar ytterligare så att fler ytor kan nyttjas mer av allmänheten, erbjuda fler flexibla aktivitetsytor och anpassa ytor, redskap, tider och aktiviteter efter målgrupp. Erbjud rekreativa aktiviteter som bastubad och vinterbad, motionsspår som är anpassade så att så många som möjligt kan nyttja dessa. Friluftslivet ger möjlighet till fysisk aktivitet, rekreation, avkoppling och återhämtning. Under 2023 ska vi säkerställa att snabbare nå ut med information om skidspår, sjöisbanor och andra vinteraktiviteter. Att tillgängliggöra friluftslivet för fler är en viktig del för en god folkhälsa.

Säkerställa en inriktning för kultur och fritid som möter medborgarnas efterfrågan

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är i huvudsak frivilliga för kommunen. Därmed är det viktigt att invånarnas behov och önskemål ges möjlighet att påverka kultur- och fritidsutbudet.

Kulturenheten samverkar med och stöttar kultur- och hembygdsföreningar, är lyhörd för deras behov och ger dem möjlighet att vara med och påverka kulturutbudet i kommunen.

Kulturenheten erbjuder ett brett kulturutbud och för unga och äldre.

Biblioteket kommer under våren att dela ut en brukarenkät med frågor om bland annat utbud, bemötande och öppettider.

Ungt Fokus arbetar inom ramen för Projekt "Flaggskeppet" med att lansera en kommunövergripande målsättning med fokus på ungdomsdialog och ungdomsdelaktighet.

Genom dialog och samverkan med föreningar och allmänhet skapas goda förutsättningar för att vara fysisk aktiv i förening eller som privatperson på idrottsanläggningar samt i de friluftsområden som finns i kommunen. Förutsättningar för nya aktiviteter såsom gåfotboll främjas då initiativ uppkommer.

Mål

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Kultur- och fritidsnämnden har inga uttalade nämndmål inom strategiområdet

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Kultur- och fritidsnämnden har inga uttalade nämndmål inom strategiområdet

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja ungdomars hälsa och välmående

Om målet

Målet kopplar till kommunens ungdomsstrategi och innebär att skapa attraktiva mötestillfällen i dialog med unga samt att möta ungdomar i de sammanhang de befinner sig. Barns och ungas idrottande ska ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer om idrott och rörelse för så många som möjligt så länge som möjligt. Att ta del av och utöva kultur har positiva effekter på barn och ungas självkänsla, välbefinnande och social sammanhållning. Kulturskolans och kulturens verksamhet skall stimulera barn och ungas kulturintresse, att utövas på olika sätt genom hela livet.

Under 2023 kommer kultur- och fritidsnämndens verksamheter att samverka kring ett nedbrutet verksamhetsmål för att med samlad kraft uppnå större effekt:

”Flickor i tonåren ska erbjudas olika vägar till meningsfulla fritidsaktiviteter”

Meningsfulla fritidsaktiviteter bidrar till ungas välmående. Resultat från Stockholmsenkäten 2022 visar att flickor tenderar att sluta med föreningsaktiviteter samt att besöka ungdomars mötesplatser i tidigare åldrar jämfört pojkar. Resultaten visar även att flickor upplever en starkare ohälsa och visar på en snabbare ökning i nyttjande av ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel).

Vägledande för de aktiviteter som verksamheterna kommer att genomföra tillsammans och enskilt är att de fokuserar på åldersgruppen 15 - 16 år det vill säga årskurs 9 och år 1 på gymnasiet. Aktiviteterna ska ha låga trösklar för deltagande, vara anpassade för målgruppen samt ha rätt image och inspirera. Aktiviteterna ska inte vara i skolform eller innehålla bedömningsmoment.

Om uppföljning

Kultur- och fritidsnämnden mäter det hälsofrämjande arbetet mot ungdomar primärt genom uppföljning av genomförda aktiviteter vilka framgår av bilaga "Uppföljning av aktiviteter 2023". Grunden är att mål och syfte definieras innan aktiviteterna genomförs. Utvärdering sker i tre delar enligt fastställd plan för utvärdering; fakta-statistik, upplevelse-enkät/formulär samt utvecklingspotential-enkät och/eller intervjuer. Det primära i uppföljningen är dialog samt att lära och göra bättre.

Det är svårt att såväl finna som att skapa nyckeltal som kan påvisa effekterna av det hälsofrämjande arbetet. De nyckeltal som har störst relevans hämtas via Stockholmsenkäten. Denna enkät genomförs vart annat år där nästa tillfälle är 2024. Därmed kan ett flertal målvärden inte anges för 2023.

Nyckeltal	Mål
Andel i årskurs nio som kan be föräldrar/vårdnadshavare om hjälp vid personligt problem ska öka (Ungdomsstrategi målområde D)	-
Andel som har blivit mobbade, trakasserade via nätet eller SMS/MMS i år ska minska (Ungdomsstrategi målområde C)	-
Andel som inte använt narkotika i gymnasiets år två ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-
Andel som inte använt tobak i årskurs nio ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-
Andel som inte druckit alkohol i årskurs nio ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-
Antal föräldravandrare i genomsnitt per tillfälle (Ungdomsstrategi målområde D)	20
Elever som är nöjda med kulturskolan, andel (%) (Ungdomsstrategi målområde A)	100%
Elever som är trygga i kulturskolans verksamhet, andel (%) (Ungdomsstrategi målområde A)	100%
I SCB:s Medborgarenkät ska resultat för frågan "Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen" ingå bland de 25 % bästa kommunerna.	25%

Nyckeltal	Mål
Andel flickor i årskurs 2 med ledarled fritidsaktivitet ska motsvara den för pojkar (Ungdomsstrategi målområde A)	-
Index för god psykisk hälsa bland flickor ska öka (Ungdomsstrategi målområde A)	-

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre

Om målet

Målet innebär att möta äldre i de sammanhang de befinner sig och främja aktiviteter och möten över generationsgränserna. Äldres idrottande främjas genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer om idrottande och rörelse så länge som möjligt.

Under 2023 kommer kultur- och fritidsnämndens verksamheter att samverka kring ett nedbrutet verksamhetsmål för att med samlad kraft uppnå större effekt:

”Skapa nya möten och aktiviteter som bidrar till att äldre stärks och finner nya sammanhang”

Att finnas i ett socialt sammanhang främjar hälsa. Andelen invånare över 80 år ökar i Danderyd det är därmed angeläget att arbeta för att främja förutsättningarna för mötesplatser och aktiviteter för äldre.

Vägledande för de aktiviteter som verksamheterna kommer att genomföra tillsammans och enskilt är att de har låga trösklar för deltagande, med fördel kan vara generationsöverskridande, att möten kan ske i nya sammanhang samt att de innebär ”hjälp till självhjälp”.

Om uppföljning

Kultur- och fritidsnämnden mäter det främjande arbetet mot äldre primärt genom uppföljning av genomförda aktiviteter vilka framgår av bilaga "Uppföljning av aktiviteter 2023". Grunden är att mål och syfte definieras innan aktiviteterna genomförs. Utvärdering sker i tre delar enligt fastställd plan för utvärdering; fakta-statistik, upplevelse-enkät/formulär samt utvecklingspotential-enkät och/eller intervjuer. Det primära i uppföljningen är dialog samt att lära och göra bättre.

Det är svårt att såväl hitta som att skapa nyckeltal som kan påvisa förändring i upplevd ensamhet och isolering som en direkt effekt av nämndens arbete. De nyckeltal som valts utgörs av friskfaktorer som sammantagna kan ge en bild av det hälsofrämjande arbetet. Målsättningen är att ligga bland de 25 % bästa kommunerna vad gäller resultat i nationell statistik.

Nyckeltal	Mål
I SCB: medborgarundersökning ska resultat för frågan "Bra utbud av ställen (träffpunkter) för äldre att träffas på" ingå bland de 25 % bästa kommunerna	25%
I SCB:s medborgarenkät ska resultat för frågan "Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen" ingå bland de 25 % bästa kommunerna.	25%

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Kultur- och fritidsnämnden har inga uttalade nämndmål inom strategiområdet

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Kultur- och fritidsnämnden har inga uttalade nämndmål inom strategiområdet

Budget

Nedanstående tabell visar kultur och fritidsnämndens utveckling av nettokostnader.

	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader (mnkr)	-91,7	-96,6	-103,8	-107,1	-107,6
Förändring i mnkr		-4,9	-7,2	-3,3	-0,5
Förändring i %		5,3%	7,5%	3,2%	0,5%

Kultur- och fritidsnämndens budget för 2023 uppgår till 103,8 miljoner kronor (netto). Nettokostnaderna ökar med 7,2 miljoner kronor jämfört budget 2022 vilket motsvarar 7,5 procent.

De väsentligaste förändringarna avser:

- 2,0 miljoner kronor som en satsning på nämndens arbete med idrotts- och fritidsanläggningarna med syfte att bibehålla en hög kvalitet på kommunens verksamhet. Satsningen möjliggör även att kommunen kan utöka beståndet av anläggningar enligt kommunfullmäktiges beslut om att köpa konstgräsanläggningar från fotbollsföreningarna.
- 2,0 miljoner kronor som kompensation för pris- och löneökningar motsvarande 2 procent.
- 1,1 miljoner kronor för investeringsutgifter som ska hanteras som driftkostnader. Detta avser kostnader för rivning och deponi i samband med planerat byte av konstgrässystem.
- 1,0 miljoner kronor som kompensation för ökade kapitalkostnader. I och med övertagandet av föreningarnas konstgräsanläggningar beräknas kapitalkostnaderna öka med ytterligare 2,0 miljoner kronor vilket huvudsakligen finansieras genom intäkter från uthyrning av planer.
- 0,9 miljoner kronor som kompensation för ökade kostnader med anledning av ny OH-modell i kommunen. Detta är en kostnadsneutral förändring för kommunen som helhet.
- 0,2 miljoner kronor som kompensation för ökade arvoden till politiker.

Risker 2023

Ekonomiska risker:

- Lönekostnaderna har räknats upp med 2 procent men i avtalsrörelsen inom industrin för 2023 talas det om över 4 procent vilket kan påverka normen för hela arbetsmarknaden. En procents uppräknings av lönerna innebär cirka 0,4 miljoner kronor i tillkommande kostnader.
- Med undantag för el och vatten har verksamheternas övriga driftkostnader inte räknats upp. Den höga inflationstakten kan innebära kostnadsökningar som inte kan pareras med besparingar.
- Det pågående investeringsprojektet för ny servicebyggnad på Enebybergs IP kommer att innebära att investeringsutgifter behöver omföras till driften. Detta kan komma att gälla rivning, eventuell deponi samt nedlagda men ej nyttjade projekteringskostnader.

Risker för verksamhet:

- Bibliotekets bemannade öppethållande bygger till viss del på timvikarier. Budget 2023,

precis som 2022, bygger på att minskade lönekostnader vid ordinarie personals frånvaro kan finansiera denna kostnad.

- Arbetsituationen när det gäller bokning av idrottsplaner och hallar är ansträngd och sårbar. Arbetsbelastningen kommer sannolikt att öka ytterligare i och med övertagandet av föreningarnas konstgräsplaner. Till detta kommer den pågående utredningen om ny hyresmodell som kan resultera i att kultur- och fritidsnämnden övertar skolornas gymnastik- och idrottshallar något som kommer att öka kraven på tillsyn, underhåll, schemaläggning och bokningar med mera.

Tabellen nedan visar hur nämndens ram har fördelats till nämndens verksamhetsområden.

	Budget	Budget helår
Ansvar	2022	2023
Nämnd och förvaltning	-4,7	-5,7
Anläggningar och föreningsstöd	-47,7	-52,7
Ungt fokus	-11,4	-11,4
Bibliotek	-16,1	-16,9
Kulturskola och kulturstöd	-13,8	-14,1
Träffpunkt	-2,9	-3,0
Summa	-96,6	-103,8

Nämnd och förvaltning

Budgeten för nämnd och förvaltning ökar med 1,0 miljoner kronor motsvarande 20,3 procent.

Ökningen beror huvudsakligen på att kommunens OH-modell har uppdaterats inför 2023 men även på en partiöverenskommelse där årsarvoden och sammanträdesarvoden ökar. Nämnden har fått full kompensation för dessa kostnader.

De totala kostnaderna om 5,7 miljoner kronor utgörs främst av kostnader för löner och arvoden (3,7 mnkr) samt internt fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster (1,5 mnkr).

Anläggningar

Budgeten för anläggningar ökar med 4,5 miljoner kronor motsvarande 14,3 procent.

Ökningen beror främst på att kapitalkostnader ökar med 3,0 miljoner kronor till följd av en fortsatt progressiv investeringsnivå som även påverkas av beslut om övertagande av konstgräsanläggningar. Till detta kommer 1,1 miljoner kronor som avser kostnader för rivning och deponi av konstgräs som uppstår i samband med utbyte och som till följd av anpassning till Lagen om kommunal bokföring och redovisning ska redovisas som driftkostnad och inte som tidigare investeringsutgift.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut innebär en satsning med 2,0 miljoner kronor på kommunens arbete med idrotts- och fritidsanläggningarna och syftar till att bibehålla en hög kvalitet på kommunens verksamhet. Satsningen möjliggör även att kommunen kan utöka beståndet av anläggningar enligt kommunfullmäktiges beslut om att köpa konstgräsanläggningar från fotbollsföreningarna. Erhållna medel kommer att användas för att utöka bemanningen på idrottsplatserna med 2,0 årsarbetare samt att stärka budgeten för det periodiska underhållet.

Kostnaderna för el beräknas öka med 0,7 miljoner kronor till följd av höjda priser.

Kostnadsökningarna mildras av att intäkterna beräknas öka med 2,1 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på den uthyrning som beräknas ske i och med övertagande av konstgräsplaner.

De totala kostnaderna om 41,5 miljoner kronor utgörs av löner (10,6 mnkr), kapitalkostnader (12,8 mnkr) samt övriga kostnader (18,1 mnkr). Övriga kostnader består främst av entreprenadkostnad för

drift av inomhusbad (6,5 mnkr), el och vatten (5,6 mnkr) samt driftkostnad för rivning och deponi av konstgräs (1,1 mnkr). Återstående 4,9 miljoner kronor inkluderar huvudsakligen felavhjälpande underhåll, försäkringspremier samt fakturerade tjänster från kommunledningskontoret.

De totala Intäkterna uppgår till 5,6 miljoner kronor och avser huvudsakligen planhyror (4,9 mnkr). Resterande (0,7 mnkr) avser vidarefakturerade elkostnader, försäljning av tjänster samt ersättning för den kostnad som uppstår från laddning av elbilar på idrottsplatsernas parkering.

Förutom den höga inflationen som påverkar samtliga kostnader negativt är den största osäkerheten övertagandet av konstgräsplanerna som kommer att få effekt på såväl kapitalkostnader, drift och underhåll som intäkter. Elpriset är bundet för 90 procent av kommunens prognostiserade förbrukning och utgör en viss risk beroende på hur förbrukningen utvecklas. För idrottsanläggningarna beror elkostnaden på såväl förbrukning i kilowattimmar som effektutnyttjande. Ett flertal investeringsåtgärder som genomförts har bidragit till att förbrukningen för 2022 ligger 13 procent lägre än 2021. Ytterligare energieffektiviserande åtgärder kommer att genomföras under 2023 men förväntas huvudsakligen att få effekt under 2024 därmed beräknas kilowattförbrukningen ligga på samma nivå som 2022. Trots detta ökar den totala kostnaden inklusive nätavgifter med nästan 15 procent.

Antal årsarbetare budgeteras till 17,87 vilket är 1,33 fler än budget 2022.

Föreningsstöd

Budgeten för föreningsstöd ökar med 0,6 miljoner kronor motsvarande 3,5 procent.

Ökningen beror på att lokalhyrorna har räknats upp med 10,9 procent vilket motsvarar 1,2 miljoner kronor. Kostnadsökningen får inte full genomslagskraft då nämnden till del även hyr ut lokaler osubventionerat till skolorna. Det kontanta föreningsbidraget höjs med 2 procent (0,1 mnkr). Bidraget som avser eget ansvar för anläggningar upphör med anledning av övertagande av konstgräsplanerna vilket minskar kostnaderna 2023 med 0,5 miljoner kronor.

De totala kostnaderna om 19,4 miljoner kronor utgörs av kostnader för inhyrning av idrottshallar (12,4 mnkr), bidrag som utbetalas till föreningar (5,4 mnkr), lokalvård (1,0 mnkr) samt övriga kostnader (0,6 mnkr). Övriga kostnader består främst av kostnader för larm och bevakning, mindre reparationer, kapitalkostnader, licenskostnad för systemstöd samt inköp av förbrukningsinventarier.

Intäkterna beräknas öka med 0,3 miljoner kronor vilket dels beror på att den avgift föreningarna betalar för hyra av idrottshallar i snitt höjs med 2 procent, dels på en återgång till normal uthyrning efter pandemin. Intäkterna uppgår totalt till 2,6 miljoner kronor och avser till sin helhet uthyrning av tider i idrottshallar.

Ungt Fokus

Budgeten för ungt fokus ligger oförändrad. Anledningen är att lokalhyran för tidigare Djursholms fritidsgård om drygt 0,2 miljoner kronor inte längre belastar budgeten. Till detta kommer en minskning av centrala projekt- och utvecklingsmedel med närmre 0,2 miljoner kronor.

De totala kostnaderna om 13,6 miljoner kronor utgörs av löner (10,3 mnkr), lokalhyror (1,7 mnkr) samt övriga kostnader (1,6 mnkr). Övriga kostnader består främst av verksamhetsmedel samt internt fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster.

Intäkterna uppgår totalt till 2,1 miljoner kronor och avser främst ersättning från socialnämnden (1,5 mnkr) för den inskrivna LSS-verksamheten fritidsträffen med fem deltagare. Övriga intäkter (0,6 mnkr) avser främst försäljning inom fritidsgårdens caféverksamhet samt avgifter för sommarkollo.

Antal årsarbetare budgeteras till 17,58 vilket är 0,46 lägre än budget 2022. Variationer mellan åren förekommer och beror huvudsakligen på hur väl tjänster kan samordnas inom träffpunkten där ungt fokus driver ungdomscentrum och fritidsträffen. Socialnämnden har fattat beslut om att införa LOV inom LSS vilket kan komma att påverka den ersättning som nämnden erhåller för att driva fritidsträffen.

Bibliotek

Budgeten för biblioteket ökar med 0,7 miljoner kronor motsvarande 4,5 procent.

Ökningen beror huvudsakligen på att hyrorna höjs med 0,5 miljoner kronor. Från och med andra halvåret kommer inte folkbiblioteket att bemanna skolbiblioteket i Danderyds gymnasium. Därmed ökar folkbibliotekets kostnad för löner med 0,3 miljoner kronor.

De totala kostnaderna uppgår till 17,6 miljoner kronor och utgörs av löner (8,6 mnkr), lokalhyror (5,4 mnkr), medier (1,4 mnkr), biblioteksdatasystem (0,7 mnkr), fakturerade tjänster från kommunledningskontoret (1,0 mnkr) samt övriga kostnader (0,5 mnkr). Övriga kostnader består främst av kapitalkostnader, lokalvård, utbildning och övrig verksamhet.

Intäkterna uppgår till 0,7 miljoner kronor och avser främst ersättning för bemanning under vårterminen av biblioteket på Danderyds gymnasium (0,4 mnkr) samt övriga intäkter (0,3 mnkr) som huvudsakligen avser kopiering och utskrifter samt reservations- och påminnelseavgifter.

Antal årsarbetare inom folkbiblioteket budgeteras till 13,97 på helåret vilket är 1,04 fler än 2022 och beror på att personal omfördelas från skolbiblioteksverksamheten. Danderyds fyra bibliotek erbjuder idag ett generöst öppethållande i förhållande till antal anställda. Detta begränsar utrymmet för uppsökande verksamhet, läsfrämjande aktiviteter och olika samarbeten.

Kulturskola

Budgeten för kulturskolan minskar med närmre 0,1 miljoner kronor motsvarande -0,8 procent. Minskningen beror på lägre personalomkostnadspålägg för medarbetare över 65 år.

De totala kostnaderna uppgår till 11,0 miljoner kronor och utgörs av löner (9,3 mnkr), lokalhyror (0,3 mnkr), fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster (0,4 mnkr) samt övriga kostnader (1,0 mnkr). Övriga kostnader består främst av kapitalkostnader, licenskostnader samt övriga verksamhetskostnader.

Intäkterna beräknas oförändrade till 3,2 miljoner kronor och består huvudsakligen av fakturerade elevavgifter (3,1 mnkr).

Budgetram för 2023 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Jämförelser mellan åren ner på kontoslag försvåras då kulturskolan erhållit och använt bidrag från kulturrådet. Detta påverkar såväl intäkter som kostnader. Antal årsarbetare budgeteras till 14,53 vilket innebär en minskning med 0,15 jämfört budget 2022. Förändringar på årsbasis är vanliga inom kulturskolan där många medarbetare arbetar deltid och där anpassning efter vilka kurser som efterfrågas sker kontinuerligt. Samordning måste även ske mot bakgrund av att undervisande pedagoger har sina respektive expertisområden.

Kulturstöd

Budgeten för kulturstöd ökar med 0,4 miljoner kronor motsvarande 6,1 procent vilket huvudsakligen beror på höjda lokalhyror.

De totala kostnaderna om 7,1 miljoner kronor utgörs av lokalhyror (4,0 mnkr), bidrag (1,4 mnkr), löner (0,9 mnkr), arrangemang (0,5 mnkr) samt övriga kostnader (0,3 mnkr).

Intäkterna uppgår till 0,8 miljoner kronor och avser huvudsakligen intern uthyrning av aulan på Danderyds gymnasium till Danderyds gymnasium (0,6 mnkr). På grund av för små personalresurser är det inte möjligt att bedriva en aktiv uthyrning. Övriga intäkter (0,2 mnkr) avser huvudsakligen entréavgifter i samband med kulturarrangemang.

Budgetram för 2023 innebär i stort verksamhet i oförändrad omfattning. Bidrag till föreningar och fristående musikskolor höjs med 2 procent. En överföring från bidrag till lokalkostnader om 0,1 miljoner kronor har skett avseende hyra av lokal i träffpunkten för Enebybergs gårds förening. Detta motsvarar lokalhyror som nämnden betalar för övriga hembygdsföreningar. Antal årsarbetare budgeteras till 1,5 vilket är oförändrat jämfört budget 2022.

Träffpunkt

Budgeten för träffpunkten ökar med 0,1 miljoner kronor motsvarande 5,2 procent vilket huvudsakligen beror på höjda lokalhyror.

De totala kostnaderna om 3,0 miljoner kronor utgörs av lokalhyror inklusive samverkansavtal med Enebykyrkan (1,9 mnkr), löner (0,6 mnkr) samt övriga kostnader (0,5 mnkr). Lönekostnaderna avser personal vid seniorcentrum medan lokalkostnader och övriga kostnader är gemensamma kostnader för nämndens samtliga verksamheter inom träffpunkten.

Intäkterna ligger på en oförändrad nivå och uppgår till 0,1 miljoner kronor. Dessa avser försäljning i seniorcentrums caféverksamhet och matchas av motsvarande kostnader.

Budgetram för 2023 innebär verksamhet i oförändrad omfattning där antal årsarbetare ligger kvar på 1,25.

Investeringar

Tabellen nedan visar utgifter för pågående samt planerade investeringsprojekt.

Pågående projekt	Budget 2023
8835, EIP Servicebyggnad	14,0
Summa pågående projekt	14,0

Planerade projekt	Budget 2023
SIP Luftsluss för ismaskin	1,7
Installation av nya luftavfuktare i ishallar	0,9
LED-belysning fotbollsplaner	1,1
SIP Utrymningslarm	0,5
Inköp konstgräsanläggningar	25,0
Byte konstgrässystem	11,4
Planerat underhåll IP	2,2
Inventarier maskininköp IP	1,6
Inventarier utomhusidrott	0,3
Inventarier KFN	0,9
Summa planerade projekt	45,6

Kommunfullmäktige har beslutat om en investeringsbudget för kultur och fritidsnämnden om 59,6 miljoner kronor vilket är en ökning om 25,0 miljoner kronor jämfört nämndens förslag. Ökningen beror på budgetmedel till förvärv av konstgräsanläggningar.

Pågående projekt

EIP, servicebyggnad -Projektet är senarelagt då inkomna anbud låg betydande över budget. Projektet avser att riva befintlig servicelänga från 70-talet, avetablera inhyrda omklädningsbodar samt bygga nytt. Investeringsbudgeten omfattar 6,0 miljoner kronor under 2022 samt ytterligare 14 miljoner kronor 2023. Inkomna anbud vid genomförd upphandling våren 2022 överskred budgetram. Kultur- och fritidsnämnden beslutade, § 67 2022-11-08, att projektet ska omarbetas så att det ryms inom beslutad budgetram. Beslutet innebär att utrymmen för föreningsändamål ska prioriteras samt att byggnadens tänkta plan två utgår. Förnyad upphandling sker under våren 2023. Projektet omfattar även att installera värmeåtervinning från ishallens kylanläggning, åtgärd som

ingår i miljö- och klimatprogrammet.

Planerade projekt

SIP, Luftsluss för ismaskin -Projektet som innebär att bygga en luftsluss för ismaskinen in till ishallen kommer att flyttas fram till 2024 för att säkra tillgång till intern projektledning.

Installation av nya luftavfuktare i ishallar -Den tekniska livslängden är slut på befintliga luftavfuktare. Ersätts med nya som har större kapacitet och förbrukar cirka 25 procent mindre el vid samma effekt. Ingår som beslutat åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet.

LED-belysning fotbollsplaner -Byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Ingår som beslutad åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet. Avser totalt 5 fotbollsplaner på Stockhagen IP, Danderydsvallen och Djursholms IP.

SIP Utrymningslarm -Installation av centralt larm för ishall, café och servicebyggnad.

Förvärv av konstgräsanläggningar -Kommunfullmäktige beslutade, § 204, 2022-12-12, att kommunen ska överta konstgräsanläggningarna på idrottsplatserna Danderydsvallens IP, Djursholms IP, Enebybergs IP, Stockhagens IP samt idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium.

Byte konstgrässystem -I och med att kommunen övertar fotbollsföreningarnas konstgräsanläggningar kommer dessa att ingå i kultur- och fritidsnämndens underhållsplan. Behovet är stort att byta ut konstgräs på Enebybergs IF:s två planer samt Stocksunds IF:s två planer. Ett byte av konstgrässystem innebär investeringsutgifter för rivning och deponi vilka är att betrakta som driftkostnader. Kultur- och fritidsnämnden arbetar enligt kommunens miljö- och klimatprogram och har i och med detta för avsikt att välja ett mer miljöanpassat konstgrässystem.

Planerat underhåll IP -Avser ett flertal mindre projekt för underhåll av investeringskaraktär. Främst ny beläggning på allvädersbanor på Stockhagens och Djursholms IP samt utbyte av bevattningssystem på 11-mannaplanen på Enebybergs IP för effektivare vattenanvändning. Det senare utgör del av åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet.

Inventarier maskininköp IP -Avser arbetsmaskiner till idrottsplatserna främst redskapsbärare till Djursholms IP.

Inventarier utomhusidrott - Avser fotbollsmål och matchklockor till idrottsplatserna.

Inventarier övrigt -Avser vid behov inköp av inventarier till verksamheterna.

Bilagor

Uppföljning av aktiviteter 2023 för kultur- och fritidsnämnden

Sammanställning detaljfördelad budget 2023 för kultur- och fritidsnämnden